

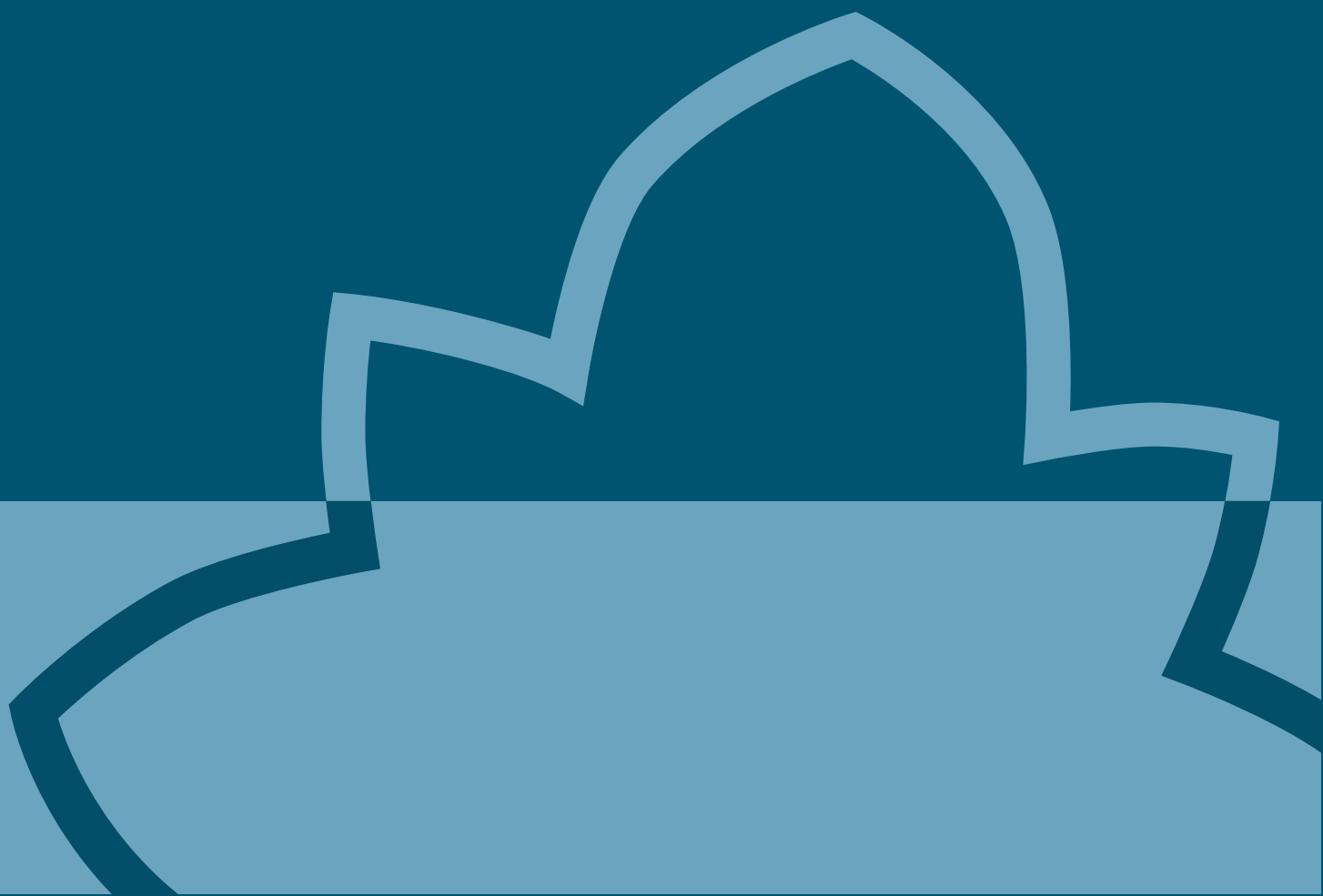

**LANDSKRONA
STAD**

Beslutas av: Kommunfullmäktige **Datum:** 2026-05-25
Dokumentet gäller för: Samtliga nämnden och kommunala bolag
Dokumentansvarig: Servicenämnden
Revideras: En gång per mandatperiod
Diarienummer: KS 2026/289

Riktlinjer för fordon och maskiner

Riktlinje

Innehåll

Bakgrund till riktlinjer	3
Fordons- och maskinpolicy	3
Omfattning.....	3
Definitioner	3
Lätta fordon.....	3
Lätta maskiner	3
Tunga fordon	3
Tunga maskiner	3
Riktlinjer	4
1. Minsta möjliga miljöpåverkan.....	4
2. Säkerställa hög trafiksäkerhet och god arbetsmiljö	5
3. Bidra till en långsiktig hållbar ekonomi	5
4. Möjliggöra en effektiv och robust verksamhet.....	7
5. Fordonsflottans och maskinparkens utveckling ska bidra till att nå målsättningar i andra kommunala styrdokument	8

Bakgrund till riktlinjer

Dessa riktlinjer utgår från Landskrona kommunkoncerns fordons- och maskinpolicy. Stadens fordon samordnas av en nämnd, servicenämnden. Servicenämnden har ansvaret att besluta om riktlinjer och regler utgående från fordons- och maskinpolicy.

Fordons- och maskinpolicy

Landskrona kommunkoncerns fordonsflotta och maskinpark ska ha minsta möjliga miljöpåverkan, säkerställa hög trafiksäkerhet och god arbetsmiljö, bidra till att Landskrona stad har en långsiktigt hållbar ekonomi samt möjliggöra en effektiv och robust verksamhet.

Omfattning

Dessa riktlinjer omfattar samtliga fordon, maskiner och arbetsredskap som har en motor. Syftet med riktlinjerna är att i största möjliga mån minimera behovet av fossila bränslen samtidigt som beredskapsperspektivet ska beaktas.

Definitioner

Lätta fordon

Lätta fordon har en maxvikt om 3,5 ton. Alla typer av lätta fordon omfattas såsom personbil, lätt lastbil, lätt personbuss, motorredskap, terrängmotorfordon, motorcykel, trehjulig motorcykel, fyrehjulig motorcykel, moped, traktor a och motordrivna cyklar.

Lätta maskiner

Lätta maskiner, motordrivna truckar och arbetsredskap som har en motor omfattas.

Tunga fordon

Tunga fordon har vikt över 3,5 ton och omfattar tung lastbil och tung buss.

Tunga maskiner

Traktor b, hjullastare, terrängvagn över 2 ton samt reservkraftaggregat omfattas.

Riktlinjer

1. Minsta möjliga miljöpåverkan

- Anskaffning av fordon och maskiner ska göras med utgångspunkt i beslutade miljömål.
- De fordon och maskiner som anskaffas ska vara så energieffektiva som möjligt utifrån verksamhetens behov och ha så låg klimatpåverkan som möjligt utifrån drivmedlens hela livscykel.
- För att kunna hålla en uppdaterad fordonsflotta och maskinpark med allt högre krav på miljö, beredskap, säkerhet och driftsekonomi ska staden ha en utbytestakt som lever upp till detta.
- Verksamheterna ska verka för sparsam körning.
- Fordon och maskiner ska följas upp via ett standardiserat system.
- I de fall det krävs ur ett verksamhets- och sårbarhetsperspektiv kan andra drivmedel eller motortekniker väljas av fordonsansvarig på serviceförvaltningen som har det övergripande fordonsansvaret i staden.

Lätta fordon och maskiner

- Vid anskaffning ska modell väljas som kan drivas på fossilbränsle fria drivmedel givet att laddnings- eller tankningsmöjlighet finns i närområdet och att det är lämpligt utifrån fordonets användningsområde.
- I första hand ska motorteknik med 100 procent eldrift väljas.
- I andra hand ska motorteknik av typen laddhybrid (bensin/el) väljas.
- I tredje hand ska motorteknik som kan drivas med HVO100 väljas och då främst ur ett beredskapsperspektiv.
- Elhybrid ska vara av typen laddhybrid, som är en kombination av laddbar eldrift och fossildrift, där laddning sker av el och merparten av resorna ska kunna köras med ren eldrift. I vissa verksamheter kan dessa fordon användas flexibelt till längre sträckor i undantagsfall.

Tunga fordon och maskiner

- Tunga fordon uppfyller **Euro VI eller senare**.
- Maskiner uppfyller **Steg IV eller senare**.
- Tunga fordon och maskiner med förbränningsmotor ska vara godkända för drift med fossilfritt bränsle, exempelvis HVO100.

2. Säkerställa hög trafiksäkerhet och god arbetsmiljö

- Landskrona stad utgår från det nationella ”målet med allt trafiksäkerhetsarbete är att ingen ska dödas eller skadas allvarligt i trafiken”. Stadens fordon och maskiner ska således vara trygga och trafiksäkra.
- Stadens fordon och maskiner bör utrustas med ett grundläggande säkerhetspaket. I paketet ska första hjälpen-kit, brandsläckare, brandfilt, reflexväst, varningstriangel och ficklampa ingå. Bilvården genomför löpande kontroller av säkerhetspaketet i stadens lätta fordon. Respektive verksamhet genomför löpande kontroller av säkerhetspaketet för tunga fordon och maskiner.
- Anställda som framför och använder stadens fordon och maskiner ska vara ett föredöme i trafiken gällande lag- och regelefterföljelse, miljömedvetenhet och bemötande mot andra trafikanter.
- Verksamheterna ska verka för säker körning.
- Fordonen och maskinerna är en del av stadens varumärke och ska vara välvårdade.
- Bilvård tillhandahålls av servicenämnden för stadens alla lätta fordon.
- Alla fordon som anskaffas/leasas, ska vara vita för att ge ett enhetligt intryck oavsett bilmärke eller modell.
- Landskrona stads grafiska profil ska användas för samtliga fordon.
- Där det är möjligt ska Landskrona stads grafiska profil alternativt märkning utföras även på maskiner.
- Särskilda fordon kan få avvika från vit färg och ha annan märkning där det kan motiveras av trafiksäkerhet eller arbetsmiljöskäl. Exempelvis räddningstjänst, fordon med arbete på väg eller socialtjänst. Möjlighet till avvikelse beslutas av fordonsansvarig på serviceförvaltningen.

3. Bidra till en långsiktig hållbar ekonomi

- Samordning sker genom servicenämnden som äger rätt att införskaffa, omplacera och avyttra fordon och maskiner.
- Verksamheten ska utifrån sina behov ta fram en behovslista inför anskaffning av fordon eller maskin.
- Med utgångspunkt från fordons- och maskinpolicy med riktlinjer och avtal erbjuds ett begränsat antal fordon.
- En samlad kunskap om bästa fordon, maskiner samt laddinfrastruktur för stadens verksamheter tillhandahålls via servicenämnden.
- Servicenämnden kan erbjuda system för delningspool med fordon på lämpliga platser där flera verksamheter finns.

- Kommunkoncernens laddinfrastruktur är till för kommunkoncernens fordon och maskiner. När laddinfrastrukturen inte nyttjas till kommunkoncernens fordon och maskiner kan anställda i koncernen tillåtas att ladda sitt privata fordon eller maskin mot fastslagen ersättning. Villkoren för laddning av privat fordon ska regleras i avtal mellan den anställda och staden. Nyttjande av stadens egendom för privat bruk, oavsett om det är fossila bränslen, el, spolarvätska, fordon, maskiner eller annat är förbjudet och kommer att polisanmälas.
- Försäljning av fordon och maskiner sker genom servicenämnden och för ändamålet upphandlad partner.
- Stadens registrerade fordon och maskiner ska vara helförsäkrade.
- Uppkomna skador på fordon och maskiner ska anmälas till upphandlat försäkringsbolag i direkt anslutning till skadetillfället och därefter repareras för att bibehålla värdet.
- Föraren har ett ansvar för fordonets/maskinens framfart som ska anpassas till rådande förhållanden.
- All åverkan på stadens egendom och olyckor med personskador ska polisanmälas, rapporteras i arbetsmiljösystemet samt anmälas till försäkringsbolag.
- Nyttjandegrad av fordonen och maskinerna ska följas upp och utvärderas av fordonsansvarig/servicenämnden.
- Fordon eller maskiner med låg nyttjandegrad ska ställas till den kommunala delningspoolens förfogande.
- Stadens fordon och maskiner får inte användas för privat bruk.
- En prismodell till nyttjande verksamhet där direkta och indirekta kostnader för stadens fordon och maskiner innefattas ska tillhandahållas av serviceförvaltningen där det är lämpligt.
- Kostnader är exempelvis kapitalkostnader, leasing, försäkring, skador, drivmedel, besiktning, bilvård, däckbyte samt serviceförvaltningens självkostnader för administration.
- Med hänsyn till god ekonomisk hushållning tecknas leasingavtal för bilar. Om det bedöms förmånligt ur dessa perspektiv kan fordon, efter det att leasingtiden löpt ut, köpas ut och fortsatt nyttjas i verksamheten.
- Vid avyttring eller omplacering av fordon/maskiner sker en värdering mot bokfört värde där differensen antingen debiteras eller krediteras verksamheten.
- Leasingavtal tecknas av personal bemyndigade av kommunstyrelsen.
- Verksamheter med stor andel körning av arbetstiden ska tillse att optimala rutter planeras i syfte att minska restid och kostnader.

4. Möjliggöra en effektiv och robust verksamhet

- Landskrona stad anskaffar fordon och maskiner som täcker verksamheternas behov och som överensstämmer med miljö- och säkerhetskrav i stadens policys.
- Arbetet som fordonet/maskinen ska utföra ska bestämma dess storlek, modell, lastutrymme och motorkapacitet.
- Anskaffning ska grundas på livscykelkostnader i linje med inköps- och upphandlingspolicy.
- Landskrona stad ska erbjuda sina medarbetare en arbetsmiljö som är säker och hälsofrämjande samt bidrar till att verksamhetsmålen uppnås.
- Fordon och maskiner som anskaffas ska gå att anpassa ergonomiskt till föraren.
- Risker ska inventeras, identifieras och bedömas som en del av det systematiska arbetsmiljöarbetet.
- Som ett led i att säkerställa att förare av stadens fordon inte är påverkade av alkohol ska antingen alkoskåp eller alkolås brukas. Nya fordon ska utrustas med alkolås om inte verksamheten är av sådan art att alkolås inte ska användas. Undantag från alkolås beslutas av fordonsansvarig. Innan färd med fordon ska föraren alkotestas genom alkoskåp eller alkolås.
- Kostnader för drift och underhåll av alkoskåp/alkolås belastar användarna.
- Vid nyanskaffning/leasing ska kraven på trafiksäkerhet vara anpassade till fordonets förväntade användningsområde.
- Landskrona stad ska ha en robust verksamhet där pålitlighet och driftsäkerhet ska styra. Verksamheterna ska klara störningar utan att stanna upp.
- Fordonsflottan och maskinparken ska även stödja kommunens krisberedskap genom att upprätthålla tillgänglighet och funktion vid samhällsstörningar och extraordinära händelser.
- Det åligger varje verksamhet att göra risk- och sårbarhetsanalys och vidta rätt mängd fordon, maskiner, laddkablar, bränslekort etcetera.

5. Fordonsflottans och maskinparkens utveckling ska bidra till att nå målsättningar i andra kommunala styrdokument

Utveckling av fordonsflottan och maskinparken ska stödja bland annat följande styrdokument:

- Miljöpolicy
- Miljöprogrammet
 - o Energi och klimatstrategi
 - o Strategi för en sund och hållbar livsmiljö
- Plan för ledning av kriser och höjd beredskap
- Alkohol- och drogpolicy
- Arbetsmiljöpolicy
- Rese- och mötespolicy
- Kommunikationspolicy